

Om fordelene ved sprogassistenter i tyskundervisningen

Mounia Kacimi er 19 år gammel, hun er student fra Thor Heyerdahl Gymnasium i Kiel, og hun er sprogassistent på Midtffyns Gymnasium. Når hun går på gangene, hilser hun på sine jævnaldrende, nogle kommer hen og vil have hjælp til en opgave, andre spørger, hvad hun skal lave i weekenden. Som sprogassistent hjælper det at kunne tale 4-5 fremmedsprog ud over modersmålet tysk. Det giver ligesom en naturlig autoritet over for danske gymnasieelever, der kun meget nødtigt kaster sig ud i andet end engelsk. Lige nu er hun dog – tvunget af omstændighederne – hjemme i Kiel, men deltager alligevel i undervisningen og skolens liv over Teams.

MOUNIA KACIMI
Student fra Thor Heyerdahl Gymnasium i Kiel og fungerer som sprogassistent på Midtffyns Gymnasium.

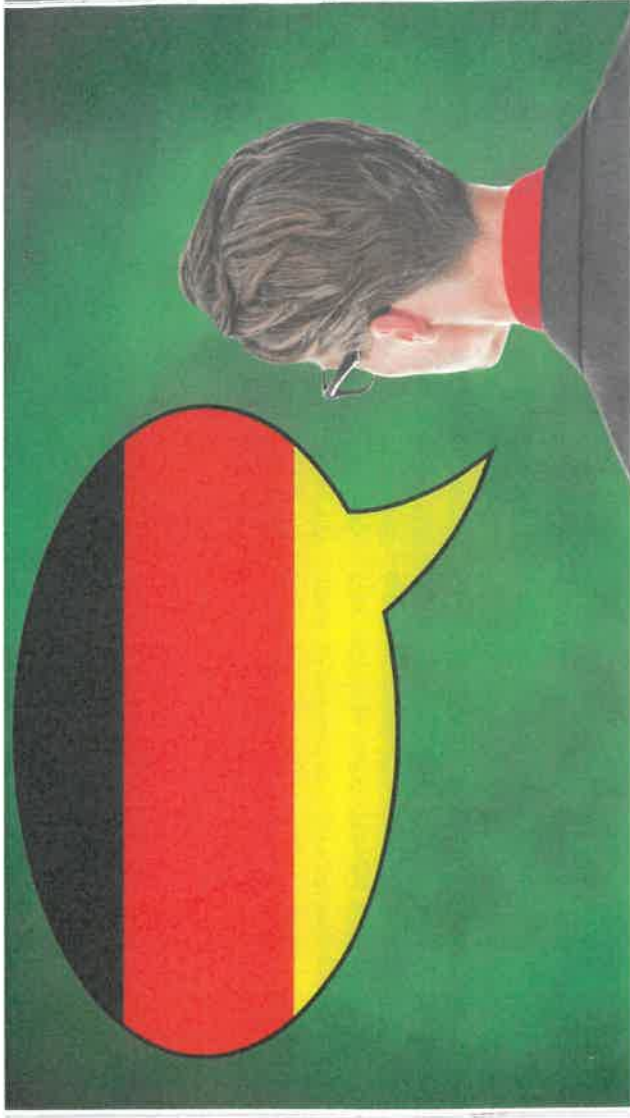
Sprogassistentens opgaver

Sprogassistentens primære opgave er at deltage i tystimerne, nogle gange som assistentlærer, men i stadigt større grad som selvstændig underviser. At lære et sprog kræver tæt kontakt og træning med en, der rent faktisk taler målsproget. Til det formål og i en virkelighed, hvor vi af og til har hold på over 30 elever, er en modersmålstalende sprogassistent helt uvurderlig.

Ofte deles klassen op, så der er mere tid til den enkelte elev. Andre gange har sprogassistenten ansvaret for en station, hvor eleverne i små grupper taler med hende om dagens tekst. Og til jul fortællers om tyske traditioner og om, hvordan unge i hendes omgangskreds forholder sig til den. Det

KRISTIAN JEPSEN STEG
Underviser i tysk og historie på Midtffyns Gymnasium.

giver en anden og mere virkelighedsnær tilgang end den, jeg – som 45-årig universitetssuddannet tysknørd – kan tilbyde.

Denne nærhed efterspørges af eleverne – og med god grund. Her kan de se, at det tyske sprog findes i virkeligheden, og at Tyskland som rejse- og studieland er en reel mulighed i tiden efter gymnasiet.

Donnerstagsworkshop

En særlig del af sprogassistentens opgaver er at udbyde en ugentlig 45-minutters torsdagsworkshop for vore tyskelever. Deltagelse i workshoppen ligger uden for skoletiden og er i princippet frivillig. Det kan dog godt have en motiverende effekt at give eleverne valget mellem at få elevtid for en skriftlig hjemmeopgave eller dukke op til workshoppen.

Her er et par eksempler på arbejdet i workshoppen:

Workshop 1: Deutsche Jugendwörter- und Ausdrucksweisen

Indledning og "opstartssnak": Hvilke udtryk er typiske for dansk ungdomskultur? Og hvad var "die deutschen Jugendwörter des Jahres 2019"? Hvor kommer de tyske udtryk fra, og hvilken kulturel betydning har de? Hvilken indflydelse er der fra tyrkisk og arabisk?

Leg: Lyt til tyske ungdomssange, f.eks. Eunique: *Genau so*, Noah: *Lamborghini*, Loexsh: *Benzin*, Nimo: *Rockstar*, KC Rebell: *Geh dein Weg*, Loredana: *Kein Wort*.

Klap i hænderne, når der dukker et af de omtalte ungdomsord op. Formålet her er selvfølgelig, at deitagerne genkender de ord, de lige har lært, men også at de får hørt god musik – og måske endda går hjem og lytter til numrene efter skole.

Det er rigtig godt at have sprogassistenter med i undervisningen da de selv er flydende i det sprog man lærer. Det gør det på sin vis nemmere at lære at snakke bedre og godt tysk.

– Julia, 2g

Workshop 2: Berlin

Indledning: Hver deltager laver sit eget mindmap om Berlin. Hvilke ord falder dig ind, når du hører ordet "Berlin"? De forskellige mindmaps diskuteres og sammenlignes.

Øvelse: I partnergrupper udarbejder deltagerne en plakat om Berlin. Plakaterne skal indeholde tyske gloser om historie og om seværdigheder i byen. Under arbejdet høres tysk musik, dels for hyggens skyld, dels for at minimere et eventuelt pres. De færdige plakater præsenteres (på tysk), og deltagerne diskuterer (også på tysk) og vælger hvilken plakat, der er den bedste.

Workshop 3: Ferie i Tyskland

Indledning: For at få tungen på gied begynder workshoppen med en lille ordleg: Deltager 1 siger et tysk ord, deltager 2 skal så inden for 5 sekunder sige et nyt tysk ord, der begynder med det sidste bogstav af deltager 1's ord. Så er det deltager 3's tur til at finde på et ord, der begynder med slutbogstavet i deltager 2's ord. Og så videre.

Øvelse: Deltagerne skal planlægge en imågenæ tredages tur til en selvalgt by i det tysksprogede område. De skal dog ikke blot planlægge, hvilke seværdigheder de vil kigge

på, men også redegøre for overnatning, budget og transport. Turene præsenteres på tysk.

Workshop 4: Halloween

Indledning: Gloseleg. Deltager 1 får udleveret en seddel med 12 tyske Halloween-gloser, f.eks. *Hexe* eller *Kürbis*. Deltager 2 får hovedtelefoner med musik i ørerne, så hun ikke kan høre noget. Deltager 1 siger ordene, og deltager 2 forsøger så at gætte ordene ved mundaflysning.

Øvelse: Deltagerne får udleveret disse *Zungenbrecher*:

"Drei Hexen schauen auf drei Swatch Uhren. Welche Hexe schaut auf welche Swatch Uhr?"

"Drei geschlechtsumgewandelte Hexen schauen auf die Knöpfe von drei Swatch Uhren. Welche Hexe schaut auf den Knopf welcher Swatch Uhr?"

Sætningerne skal de oversætte og forsøge at udtale så godt som muligt. I vores tilfælde til stor morskab for både deltagerne og den tyske sprogassistent!

Workshop 5: MfG

Indledning: Workshoppen begynder med at se videoen til Die fantastische Viers sang *MfG*, hvad der som bekendt er en forkor-

Det er fedt fordi man får en helt anden oplevelse af tysk, når der kommer en på ens egen alder og underviser.

– Freja 2g

telese for *Mit freundlichen Grüßen*. Men det står også for Midtfyns Gymnasium.

Øvelse: Deltagerne omskriver teksten, så den kommer til at handle om deres eget gymnasium. Om sangen handler om klassekammerater, lærerne eller maden i kantinen er ligegyldigt. Hovedsagen er, at deltagerne formulerer sig på tysk. Til slut præsenteres de nye sangtekster og – hvis deltagerne har mod på det – som rap med musikken i baggrunden.

Det er også virkelig fedt at høre på sprogassistenternes tyske accent, det gør at man lærer mere om den 'originale' tyske udtale

– Sine 2g

Alt i alt har vores elever taget rigtig godt imod både sprogassistent og torsdagsworkshoppen. Sidstnævnte er et "lærerfrit" rum, hvor det ikke handler om præstation eller pres, men blot leg med det tyske sprog og en tættere, uformel kontakt til en modersmålstalende. Man er velkommen til at låne øvelserne fra workshoppen. Altså når Coronaen forhåbentlig snart slipper sit greb.

Det praktiske: Hvordan får man penge til det, og hvordan rekrutteres sprogassistenten?

Det økonomiske er muligvis af, at vi i 2019 var så heldige at modtage tilskud til sprogassistentordningen fra *Undervisnings-*

ministeriets pulje til styrkelse af 2. til 4. fremmedsprog. Tilskuddet er gået til timer til den koordinerende lærer, til kost og logi samt betaling af rejser og andre udgifter til sprogassistenten.

Men hvad med rekrutteringen? Det har været en fordel for os, at vi på Midtfyns Gymnasium gennem de sidste 15 år har haft et tæt samarbejde med Thor Heyerdahl Gymnasium, blandt andet fordi gymnasiet tilbyder dansk som fremmedsprog. Vores tyske kolleger har kunnet udpege og tilbyde stillingen som dansk sprogassistent til de mest motiverede og sprogbegavede elever efter endt *Abitur*. Det er derfor lykkedes at få sprogassistenter, der ikke blot er overordentlig dygtige, men også behersker dansk på et højt niveau. For Mounias vedkommende har stillingen været særlig interessant. Før hun kom til Danmark, var det hendes plan at blive lærer og undervise de mindste klasser. Nu vil hun være gymnasieleærer.

Links

<https://www.sprachheld.de/jugendsprache-jugendwort-2019/>

<https://www.stern.de/neon/heimat/sprache-kultur/dieses-jugendwort-wurde-2019-am-haeufigstengeogelt-9001522.html>

<https://ufm.dk/uddannelse/tilskud-til-udveksling-og-internationale-projekter/tilskudsprogrammer/projekteksempler/goddag-guten-tag-buenos-dias>

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities/traineeships-students_da
www.thg-kiel.net/da/Home/
www.mfg.dk